

BOZOR IQTISODIYOTI SHAROITIDA TAYYOR MAHSULOT VA UNI SOTISHNI HISOBGA OLISH.

Nasriyeva Dilafruz Muhiddinovna
Shofirkon qishloq xo'jaligi mahsulotlari
texnologiyasi texnikumi katta o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada tayyor mahsulotlar, uni baholash va buxgalteriya hisobi maqsadlari, tayyor mahsulotlarning sintetik hisobi, ombordagi va buxgalteriya bo'limidagi mahsulotlarning analitik hisobi haqida

Kalit so'zlar: Korxonada, daromad, Buxgalteriya hisobi, nomenklatura, analitik hisob, balans.

KIRISH: Tayyor mahsulot ishlab chiqarish va sotish hajmi har qanday sanoat korxonasi faoliyatining eng muhim ko'rsatkichidir. Cheklangan ishlab chiqarish imkoniyatlari va nisbatan cheksiz talab sharoitida ishlab chiqarish hajmi birinchi o'ringa qo'yiladi. Lekin bozor to'yingan va raqobat kuchayib borar ekan, sotish hajmini ishlab chiqarish emas, balki, aksincha, sotishning mumkin bo'lgan hajmi ishlab chiqarish dasturini ishlab chiqish uchun asos bo'ladi. Korxonada faqat o'sha tovarlarni ishlab chiqarishi va uni real sotishi mumkin bo'lgan hajmda ishlab chiqarishi kerak. Har bir korxonada o'z mahsulotlarini iste'molchiga sotishi kerak. Sotish jarayonida korxonada mahsulotining foydaliligi va sifati ochib beriladi. Sotish pul muomalasini tugatadi. Korxonada mahsulot ishlab chiqarish va sotish bilan bog'liq xarajatlarni qoplaydi va ishlab chiqarishda yaratilgan sof daromadni amalga oshiradi, bu daromad qisman davlat byudjetiga o'tkaziladi va qisman foyda shaklida korxonada qoladi. Moddiy ishlab chiqarish sohasidagi tashkilotlar uchun tayyor mahsulotlarni chiqarish va sotish tadbirkorlik faoliyatining asosiy elementi bo'lib, bunday faoliyat maqsadiga erishishning asosiy bosqichlaridan biri tizimli foyda hisoblanadi.

Buxgalteriya hisobi mahsulotlarni ishlab chiqarish, jo'natish va sotish, tegishli xarajatlar va moliyaviy natijalar, xaridorlar va mijozlar bilan hisob-kitoblar holati ustidan tizimli nazoratni ta'minlashi kerak. Hisob-kitob intizomi darajasining pasayishi o'sishiga olib keladi kutilgan tushim, shu jumladan muddati o'tgan. Qarzning asosiy qismini jo'natilgan mahsulotlar, tayyor mahsulotlar, bajarilgan ishlar va ko'rsatilgan xizmatlar uchun xaridorlar va mijozlar bilan hisob-kitoblar bo'yicha majburiyatlar tashkil etadi. Shu sababli, tayyor mahsulotni ishlab chiqarish va sotish hisobini to'g'ri shakllantirish va tashkil etish masalalari boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun zarur bo'lgan ma'lumotlarni shakllantirish uchun muhim ahamiyatga ega.

Yuqoridagi barcha omillar tayyor mahsulotlarni hisobga olish metodologiyasini takomillashtirish muammolarining dolzarbligini belgilaydi. Biroq, ushbu masalalar

ishlab chiqarish korxonasi uchun muhimligiga qaramay, zamonaviy iqtisodiy adabiyotlarda ushbu muhim mavzuga etarlicha e'tibor berilmagan, bu ushbu ish doirasida olib borilgan tadqiqotlarning qandaydir yangiligini ko'rsatadi.

tayyor mahsulotlarning analitik hisobi

1. Tayyor mahsulotlar. Uni baholash va buxgalteriya hisobi maqsadlari PBU № 5/01 "Tovar-moddiy zaxiralarni hisobga olish" ga muvofiq tayyor mahsulot hisoblanadi, to'liq qayta ishlangan, yig'ilgan va yig'ilgan, standartlar talablariga, shartnoma shartlariga javob beradigan, texnik nazorat bo'limi tomonidan qabul qilinadi va tayyor mahsulot omboriga topshiriladi yoki xaridorga topshiriladi. Tayyor mahsulotlar iste'molchilarga ehtiyot qismlar yoki butlovchi qismlar sifatida yuborilgan bo'lsa, ehtiyot qismlar, yig'ish va yarim tayyor mahsulotlarni o'z ichiga olishi mumkin. Barcha qayta ishlash operatsiyalaridan o'tmagan yoki to'liq bo'lmagan, shuningdek, omborga etkazib berilmagan mahsulotlar tugallanmagan ishlab chiqarishning bir qismi sifatida hisobga olinadi. Sotishdan tushgan tushum miqdori. Mahsulotlar, bajarilgan ishlar va ko'rsatilgan xizmatlarni sotishdan tushgan tushumlar hajmi ishlab chiqarishni tavsiflovchi eng muhim ko'rsatkichdir moliyaviy faoliyat tijorat tashkiloti va sanoat korxonasi. Mahsulotlarni sotish tashkilot (korxonasi) mablag'larining aylanishini yakunlaydi, buning natijasida olingan daromaddan sotib olingan mulk, xom ashyo va materiallar uchun haq to'lash, ishchilarga ish haqini to'lash mumkin bo'ladi. soliqlar va yig'imlar, byudjetdan tashqari jamg'armalarga to'lovlar uchun, kreditlar uchun bank bilan. Mahsulotlarni, ishlarni va xizmatlarni sotish nafaqat ishlab chiqarish va sotish xarajatlarini qoplashni, balki foydani ham ta'minlashi kerak - ishlab chiqarishni kengaytirish, asosiy fondlarni yangilash, modernizatsiya qilish va rekonstruksiya qilish, ishlab chiqarish hajmini oshirishning eng muhim manbalaridan biri.

Buxgalteriya hisobida daromad olingan summaga teng pul ko'rinishida hisoblangan miqdorda olinadi.

Buxgalteriya hisobi uchun daromad quyidagi shartlar bajarilgan taqdirda tan olinadi: tashkilot ushbu daromadni oldi-sotdi shartnomasiga yoki boshqa asoslarga muvofiq olish huquqiga ega; daromad miqdori aniqlanishi mumkin; muayyan bitim natijasida mablag'larning ko'payishi yoki iqtisodiy foyda bo'lishiga ishonch bor; mahsulotga egalik qilish (egalik qilish, foydalanish va tasarruf etish) ishlab chiqaruvchidan xaridorga o'tgan, ish buyurtmachi tomonidan qabul qilingan, muayyan tashkilot yoki jismoniy shaxsga xizmat ko'rsatilgan; ushbu operatsiyani bajarish uchun sarflangan xarajatlar aniqlanishi mumkin. Daromad miqdori ko'rsatkich sifatida menejmentda tashkilot faoliyatini tahlil qilish, biznes-rejani ishlab chiqish va soliqqa tortishda qo'llaniladi.

Mahsulotlar uchun o'lchov birligi. Buxgalteriya hisobida mahsulotlar tabiiy, shartli tabiiy birliklar va qiymat ko'rsatkichlarida aks ettiriladi. Dona, litr, tonna va boshqalar tabiiy o'lchov birliklari sifatida ishlatiladi. Ular yordamida analitik hisob

yuritiladi va mahsulotning miqdori, hajmi va massasi ularning turlari, navlari, o'lchamlari va boshqalar bo'yicha hisoblanadi. Tabiiy hisoblagichlar bilan bir qatorda bir qator sanoat tarmoqlarida bir hil mahsulotlar ishlab chiqarish bo'yicha umumlashtirilgan ma'lumotlarni olish uchun shartli tabiiy hisoblagichlar qo'llaniladi. Mahsulotlarni shartli tabiiy hisoblagichlarga aylantirish mahsulotlardagi foydali moddaning tarkibiga, ishlab chiqarish tsiklining davomiyligiga, ularni ishlab chiqarishning mehnat zichligiga va boshqalarga qarab hisoblangan koeffitsientlar yordamida amalga oshiriladi. An'anaviy ravishda tabiiy birliklar, masalan, qora metallurgiyada (barcha eritilgan cho'yanni qayta ishlash uchun temirga qayta hisoblash), konserva zavodlarida (minglab an'anaviy konservalarda ishlab chiqarish), kimyo sanoatida (naturada og'irlik yoki hajm birliklari ko'rsatilmagan holda) qo'llaniladi. foydali moddaning tarkibi). Tabiiy, shartli tabiiy hisoblagichlar bilan bir qatorda qiymat o'lchagich ham qo'llaniladi. Qiymat o'lchagich yordamida analitik va sintetik buxgalteriya hisobi amalga oshiriladi, mahsulot ishlab chiqarish ko'rsatkichlari, tushumlar hajmi va mahsulotni sotishdan moliyaviy natija aniqlanadi. Xarajat ko'rsatkichlarini shakllantirishda mahsulotlar standart (rejalashtirilgan) va haqiqiy tannarx bo'yicha, sotish narxlarida baholanadi.

Nomenklatura - narx belgisi ishlab chiqarilgan mahsulotlar (mahsulotlar) ro'yxati. U tashkilotning o'zi tomonidan ishlab chiqilgan. Uni ishlab chiqishda mahsulotlarni (mahsulotlarni) ma'lum mezonlar (maqsad, model, buyum, marka, nav va boshqalar) bo'yicha tasniflash asos qilib olinadi. Shunga muvofiq, birja raqamidagi raqamlar soni o'rnatiladi. Nomenklaturada - narx belgisi nomenklatura raqamini, mahsulot (mahsulot) nomini, ularning xususiyatlarini tavsiflovchi o'lchov birligini va mos yozuvlarni ko'rsatadi. Kitob narxi sifatida standart (rejalashtirilgan) tannarx yoki sotish bahosi qo'llaniladi. Tashkilotda kompyuterlardan foydalanilganda, nomenklaturaga qo'shimcha ravishda - narxlar yorlig'i, ma'lumotnomalar mahsulotlar uchun xususiyatlarning kengaytirilgan ro'yxati va mijozlar ma'lumotlari bilan tuziladi. Jumladan, ma'lumotnomaga nomenklatura raqamlari bilan bir qatorda quyidagi belgilar ham kiritiladi: soliqqa tortilmaydigan va soliqqa tortilmaydigan mahsulotlar, soliq stavkalari va boshqalar. Bunday ro'yxatlar asosida asosiy ishlab chiqarish, yordamchi sexlar ishlab chiqarishi to'g'risida ma'lumotlar tuziladi. , xizmat ko'rsatish fermalari, individual ustaxonalar va uchastkalar va boshqalar ...

Tayyor mahsulotlar, ishlar, xizmatlarni baholash. Sintetik schyotlarda tayyor mahsulotlarni chiqarish va sotish, bajarilgan ishlar va ko'rsatilgan xizmatlar ularni ishlab chiqarishning haqiqiy tannarxida aks ettiriladi.

Joriy buxgalteriya hisobida mahsulotlar, ishlar, xizmatlar baholanishi mumkin:

Haqiqiy ishlab chiqarish tannarxida. Ushbu baholash usuli mahsulot ishlab chiqaradigan yoki individual buyurtmalar bo'yicha ishlarni bajaradigan tarmoqlarda

qo'llaniladi. Har bir mahsulotning haqiqiy tannarxi, ish turi tugallanganda aniqlanadi, bu esa ushbu smetadan foydalanish imkonini beradi;

Standart (rejalashtirilgan) tannarx bo'yicha. Ushbu baholash usuli bilan oy oxirida haqiqiy tannarxning me'yoriy (rejalashtirilgan) tannarxdan chetlanishlari aniqlanadi, ular tahliliy hisobda alohida aks ettiriladi. Ushbu baholash usuli, agar rejalashtirilgan hisob-kitoblar mavjud bo'lsa, tashkilot xarajatlarni hisobga olish va mahsulot tannarxini hisoblashning me'yoriy usulini qo'llaganida mumkin;

Mahsulotlarni sotish narxlarida va ish (xizmatlar) tariflarida. Bunday holda, hisobot davri oxirida mahsulotning (ishlarning, xizmatlarning) sotish narxlari (tariflari) bo'yicha tannarxi va uning haqiqiy tannarxi o'rtasidagi farq hisoblab chiqiladi, bu avvalgi baholash usulidagi og'ishlar kabi. analitik hisobda alohida ko'rsatiladi;

To'g'ridan-to'g'ri xarajatlar moddalari bo'yicha (pastlangan narxda). Ushbu baholash usuli bilan barcha bilvosita xarajatlar to'g'ridan-to'g'ri sotilgan mahsulotga to'lanadi.

Joriy buxgalteriya hisobida standart (rejalashtirilgan) tannarx yoki sotish narxlaridan foydalanganda jo'natilgan, sotilgan mahsulotlar va ularning ombordagi va jo'natishdagi qoldiqlari o'rtasidagi ko'rsatilgan xarajatlar og'ishlarini (farqlarini) aniqlash va taqsimlash zarur bo'ladi.

Hisoblash mahsulotning alohida guruhlarida kontekstida amalga oshiriladi. Analitik buxgalteriya hisobida standart (rejalashtirilgan) tannarxga yoki sotish baholaridagi tannarxga chetlanishlar (farq) qo'shiladi, buning natijasida haqiqiy tannarx aniqlanadi. Sintetik hisobvaraqlar bo'yicha ularning ijobiy qiymati (haqiqiy tannarxning standart (rejalashtirilgan) tannarxdan yoki sotish bahosidagi qiymatdan oshib ketishi) muntazam, qo'shimcha yozuv bilan, salbiy esa - "qayta tiklash" usuli bilan aks ettiriladi.

1. mahsulotlarni (ishlarni, xizmatlarni) sotish: qo'shilgan qiymat solig'i (QQS) summasiga oshirilgan erkin sotish narxlari va tariflari bo'yicha, QQS miqdoriga oshirilgan davlat tomonidan tartibga solinadigan ulgurji narxlar (tariflar) bo'yicha va bo'yicha amalga oshiriladi. davlat tomonidan tartibga solinadigan chakana narxlar, shu jumladan QQS. Aktsiz to'lanadigan mahsulotlar uchun aktsiz solig'i sotish qiymatiga, naqd pulga sotilganda esa savdo solig'i qo'shiladi. Erkin sotish narxlari bitim taraflari tomonidan kelishilgan, ya'ni. sotuvchi va xaridor bo'lib, oldi-sotdi shartnomasida qayd etiladi. Agar kerak bo'lsa, bepul kelishish mumkin bo'lgan narxlar tekshiriladi soliq organlari... Narxlar bir xil mahsulotlarning bozor narxlari darajasidan, o'zaro bog'liq tashkilotlar o'rtasida tuzilgan shartnomalar bo'yicha, tovar birja operatsiyalari va tashqi savdo operatsiyalari bo'yicha narxlar darajasidan 20 foizdan ortiq chetlashgan taqdirda tekshirilishi mumkin.

Shartnomada ko'rsatilgan narxlar tekshiriladi:

Bozor narxlari bo'yicha rasmiy manbalardan olingan hujjatlashtirilgan ma'lumotlarga asoslanadi. Rasmiy manbalarga bosma ommaviy axborot vositalarida e'lon qilingan

birja kotirovkalari va bozor narxlari haqidagi ma'lumotlar kiradi davlat organlari statistika va narx belgilashni tartibga soluvchi organlar to'g'risida, shuningdek baholash faoliyatini amalga oshirish huquqiga ega bo'lgan ekspertlarning xulosalari;

Narxni sotish usuli bilan. Ushbu usul bilan mahsulotni keyingi sotish narxi asos qilib olinadi. Bu usul bozorda bir xil yoki o'xshash tovarlar bo'yicha bitimlar mavjud bo'lmaganda qo'llaniladi;

Xarajat usuli, bunda bozor narxi ma'lum bir faoliyat yo'nalishi bo'yicha qilingan xarajatlar va oddiy foyda yig'indisi sifatida hisoblanadi. Oddiy foyda marjasi shunga o'xshash mahsulotlar uchun rentabellik darajasiga teng. Daromadlilik darajasi to'g'risida ma'lumot statistika va narx organlari tomonidan taqdim etiladi.

Ishlab chiqarish va uni sotishni hisobga olish vazifalariga quyidagilar kiradi:

Mahsulotlarni chiqarish va jo'natish bo'yicha birlamchi hujjatlarning o'z vaqtida va to'g'ri rasmiylashtirilishini nazorat qilish;

Hisob-kitob va to'lov hujjatlarini xaridor va bankka o'z vaqtida taqdim etish va taqdim etish;

O'z vaqtida jo'natish va jo'natish, shuningdek, tayyor mahsulotlar xavfsizligini nazorat qilish maqsadida tashkilot rahbarlari va tegishli bo'linmalarni mahsulotlarning mavjudligi va harakati to'g'risidagi ma'lumotlar bilan ta'minlash;

Mahsulotlarni sotishdan tushgan mablag'larning o'z vaqtida tushumini nazorat qilish, xaridorlar bilan o'zaro hisob-kitoblarni kelishish;

2 . Tayyor mahsulotlarning sintetik hisobi

Korxonada tayyor mahsulotning hayotiy tsikli quyidagi bosqichlardan iborat: ishlab chiqarishdan chiqarish - buyurtmachilarga chiqarish (jo'natish). Shunga muvofiq buxgalteriya hisobida buxgalteriya operatsiyalarining quyidagi guruhlar ajratiladi: chiqarish buxgalteriya hisobi, jo'natish (ta'til) hisobi va sotish bilan bog'liq xarajatlar.

3 . Ombordagi va buxgalteriya bo'limidagi mahsulotlarning analitik hisobi

Analitik hisob- Bu ombordagi va buxgalteriya bo'limidagi mahsulotlarning tabiiy va tannarxini hisobga olish. U mahsulotlarning nomlari, navlari, turlari, o'lchamlari va saqlash joylari bo'yicha amalga oshiriladi. Bunday buxgalteriya hisobining maqsadi mahsulotlarning mavjudligi, qabul qilinishi va iste'mol qilinishi to'g'risidagi ma'lumotlarni olish, shuningdek, moliyaviy javobgar shaxslar tomonidan uning saqlanishi ustidan nazoratni ta'minlashdir. Analitik hisobni to'g'ri tashkil etishning muhim sharti, birinchi navbatda, omborning yaxshi holatidir. Omborlar mahsulot xavfsizligi talablariga javob berishi, izolyatsiya qilingan, xavfsizlik va yong'in signalizatsiyasi bilan jihozlangan, tortish moslamalariga ega bo'lishi kerak. Mahsulotlar oldindan belgilangan joylarda joylashtirilishi kerak, ularga mahsulot nomi, o'lchov birliklari, stok me'yorlari, haqiqiy mavjudligi va boshqalar ko'rsatilgan yorliqlar yopishtirilgan bo'lishi kerak. Moddiy javobgarlik to'g'risidagi shartnomalar moddiy javobgar shaxslar (ombor mudirlari, omborchilar) bilan tuziladi, bunda

korxonada ombordagi moddiy boyliklarning to'liq saqlanishi uchun barcha sharoitlarni yaratishi shart.

Mahsulot assortimenti kam bo'lgan korxonalarda tayyor mahsulot omborida kartochkalar o'rniga kitob saqlanadi.

Kompyuterlar bilan jihozlangan omborlarda kartochkalar va buxgalteriya hisobi kitobi o'rniga tayyor mahsulotlarning mavjudligi va harakati to'g'risida ularning nomlari va turlari bo'yicha operativ bayonnoma kompyuter yordamida tuziladi. Mahsulotlarni qabul qilish va berishda omborchi qutilarning tarkibini tekshirmaydi va shuning uchun ulardagi mahsulotlar soni uchun emas, balki qabul qilingan qutilar soni va ularning yaxlitligi uchun javobgardir. Bunday hollarda, tayyor mahsulotlar harakatining ombor hisobi nafaqat tabiiy birliklarda, balki tegishli markalash qutilari soni bo'yicha ham saqlanishi kerak.

Ombordan mahsulotlarni qabul qilish va iste'mol qilish bo'yicha barcha birlamchi hujjatlar buxgalteriya bo'limiga o'tkaziladi. Hozirgi vaqtda tashkilotlarda tayyor mahsulotlarning analitik (navbatli) hisobi quyidagi usullardan biri bilan amalga oshirilishi mumkin: parallel; navli aylanma varag'idan foydalanish; balans (operativ - buxgalteriya) usuli.

Parallel usul tayyor mahsulotlarning nav hisobi omborda va buxgalteriya bo'limida olib borilishi bilan tavsiflanadi. Omborda miqdoriy hisob kartochkalari, buxgalteriya bo'limida esa - miqdoriy - jami buxgalteriya kartalari saqlanadi. Ombor va buxgalteriya kartochkalaridagi yozuvlar kiruvchi va chiquvchi birlamchi hujjatlar asosida amalga oshiriladi. Hisobot davri oxirida kartochkalar oy uchun aylanmani va oy oxiridagi qoldiqlarni aniqlaydi: omborda faqat miqdor bo'yicha, buxgalteriya bo'limida esa miqdor va miqdor bo'yicha. Inventarizatsiya ma'lumotlari vaqti-vaqti bilan buxgalteriya hisobi ma'lumotlari bilan tekshiriladi. Buxgalteriya bo'limida yuritiladigan analitik hisob kartochkalarining yig'ma ma'lumotlari asosida oy oxirida mahsulot nomlari yoki nomenklatura raqamlari kontekstida saralangan aylanma ro'yxati tuziladi. Bayonotda har bir mahsulot nomi uchun oy boshidagi qoldiq, oy uchun daromad va xarajatlar, natura va qiymat ko'rinishidagi yakuniy qoldiq ko'rsatiladi. Nav aylanmalari ro'yxatining umumiy xarajatlari (qoldiqlar, tushumlar va xarajatlar) Bosh kitobning 43-"Tayyor mahsulot" schyotidagi tegishli ma'lumotlar bilan taqqoslanadi. Miqdoriy va umumiy buxgalteriya kartalari va sintetik buxgalteriya registrlaridagi yozuvlar bir xil tushumlar va xarajatlar asosida amalga oshirilganligi sababli, taqqoslangan qiymatlar o'rtasida tenglik bo'lishi kerak. Agar nomuvofiqlik mavjud bo'lsa, sintetik va analitik hisob registrlarida birlamchi hujjatlardan yozuvlarning to'g'riligini tekshirish kerak.

Bu usul mahsulot assortimenti cheklangan kichik korxonalarda va qo'lda hisobga olish sharoitida qo'llaniladi. Omborda va buxgalteriya bo'limida miqdoriy buxgalteriya kartalarini parallel ravishda yuritish, kartalardagi hisob-kitoblar va alohida ob'ektlar

yoki elementlarning raqamlari kontekstida tushumlar va xarajatlar bo'yicha qiymat ma'lumotlari bayonnomasi tufayli juda mashaqqatli.

Nav oboroti ro'yxatidan foydalangan holda tayyor mahsulotlarni analitik hisobga olish usuli quyidagicha. Omborda, parallel buxgalteriya usulida bo'lgani kabi, miqdoriy buxgalteriya kartalari va buxgalteriya bo'limida - parallel usul bilan bir xil shaklda navli aylanma varaqasi saqlanadi, unda ma'lumotlar to'g'ridan-to'g'ri kiruvchi va chiquvchi birlamchi hujjatlardan kiritiladi. . Bunday holda, birlamchi hujjatlar stok raqamlari yoki mahsulot nomlariga muvofiq tuziladi. Odatda, oxirgi kirim hujjatining orqa tomonida hisobot oyi uchun har bir moddaning raqami (nomi) uchun olingan tovarlarning miqdori va miqdori, iste'mol uchun oxirgi hujjatning orqa tomonida - chiqarilgan mahsulotlarning miqdori va miqdori ko'rsatiladi. Bu usul bir qatorli hujjatlardan foydalanishni nazarda tutadi. Agar ko'p qatorli hujjatlar ishlatilsa, daromadlar va xarajatlar uchun jamlangan hisobotlar alohida qo'llaniladi, ularda ma'lumotlar band raqamlari kontekstida to'planadi. Kumulyativ tushum hisoboti sifatida ishlab chiqarish mahsuloti to'g'risidagi hisobotdan foydalanish mumkin.

Birlamchi hujjatlar bo'yicha yoki jamlangan ro'yxat yordamida oy uchun to'plangan ma'lumotlar nav aylanmasi ro'yxatiga o'tkaziladi.

Tayyor mahsulotlarni hisobga olishning balans (operativ - buxgalteriya) usuli buxgalteriya balansini tuzishni nazarda tutadi.

Balans (balans) har bir hisobot davrining birinchi kunidagi qoldiqlarni aks ettiradi. Ro'yxat har bir ombor bo'yicha buxgalteriya bo'limida ochiladi va tayyor mahsulotlarning guruhleri va fond raqamlari (nomlari) kontekstida yuritiladi. Har bir element raqami (nomi) uchun o'lchov birligi va mos yozuvlar narxi ko'rsatilgan. Hisobot davri oxirida deklaratsiya omborga o'tkaziladi. Tayyor mahsulotning hayot aylanishiga muvofiq (ishlab chiqarishdan chiqarish- ta'til (ta'til)), buxgalteriya hisobida xaridorlarga quyidagi buxgalteriya operatsiyalari guruhleri ajratiladi: masalani hisobga olish, jo'natishni (ta'tilni) hisobga olish va sotish bilan bog'liq xarajatlar.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. soliq kodeksi RF 1998 yil 31 iyuldagi 146-FZ-son.
2. 1996 yil 21 noyabrdagi 129-FZ-son "Buxgalteriya hisobi to'g'risida" Federal qonuni.
3. Buxgalteriya hisobi to'g'risidagi Nizom - Buxgalteriya hisobi to'g'risidagi Nizom va buxgalteriya hisobotlari RF, RF Moliya vazirligining 1998 yil 29 iyuldagi 34n-son buyrug'i bilan tasdiqlangan. o'zgartirish va qo'shimchalar bilan kiritilgan.
4. "Tovar-moddiy zaxiralarni hisobga olish bo'yicha yo'riqnomalarni tasdiqlash to'g'risida" Federal qonuni: Rossiya Federatsiyasi Moliya vazirligining buyrug'i: // SPS Consultant plus: Qonunchilik.
5. "Mulk va moliyaviy majburiyatlarni inventarizatsiya qilish bo'yicha ko'rsatmalarni tasdiqlash to'g'risida" Federal qonuni: Rossiya Federatsiyasi Moliya vazirligining buyrug'i: // SPS Consultant plus: Qonunchilik.

6.. "Buxgalteriya hisobi uchun birlamchi buxgalteriya hujjatlarining yagona shakllarini tasdiqlash to'g'risida" Federal qonuni naqd pul operatsiyalari, inventarizatsiya natijalarini hisobga olgan holda ": Rossiya Federatsiyasi Davlat statistika qo'mitasining qarori: // SPS maslahatchisi plus: Qonunchilik.

7.«Tovar-moddiy zaxiralarni hisobga olish» buxgalteriya hisobi to'g'risidagi nizom. PBU 5/01. RF Moliya vazirligining 2001 yil 9 iyundagi 44n-son buyrug'i bilan tasdiqlangan o'zgartirish va qo'shimchalar bilan.